

PATRIARHIA ROMÂNĂ

CANCELARIA SFÂNTULUI SINOD

Calea Șerban Vodă nr. 31, 040201, Sector 4, București, România
Tel. + 40 21 337 08 37; + 40 21 337 08 30; Fax. + 40 21 337 08 22

www.patriarhia.ro

e-mail: cancelaria@patriarhia.ro

nr. 10.672 / 28 octombrie 2024

Înaltpreasfinția Voastră,

Cu dragoste în Hristos, Vă aducem la cunoștință că Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în ședința sa de lucru din 25 octombrie 2024, a examinat referatul *Cancelariei Sfântului Sinod* privind **unele explicitări referitoare la modalitățile de sancționare a celor care nu respectă disciplina canonică și statutară privitoare la hirotonie.**

În referat s-a precizat că, în ultima perioadă de timp, s-au constatat mai multe situații de indisciplină în care unii clerici din alte eparhii, mai precis hirotoniți în *Arhiepiscopia Tomisului* și în *Episcopia Alexandriei și Teleormanului*, își desfășoară activitatea necanonic, nestatutar și neregulamentară pe teritoriul *Arhiepiscopiei Bucureștilor*.

Un caz special este cel din ziua de 5 august 2024, când la *Sectorul administrativ-bisericesc al Arhiepiscopiei Bucureștilor* s-a primit cererea dlui. IOAN-VALENTIN DAMASCHIN, domiciliat în str. Viilor nr. 25 din satul Crețești, comuna Vidra, județul Ilfov, de desfiere din *Arhiepiscopia Bucureștilor*. Din respectiva solicitare și din referatul *Sectorului administrativ-bisericesc al Arhiepiscopiei Bucureștilor* reies următoarele:

- dl. IOAN-VALENTIN DAMASCHIN are vârsta de 34 de ani și, în calitate de fiu duhovnicesc al *Arhiepiscopiei Bucureștilor*, a fost student al *Facultății de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul”* a *Universității din București*, fără a finaliza însă studiile de licență;
- **în ziua de joi, 1 august 2024**, dl. IOAN-VALENTIN DAMASCHIN, deși este fiu duhovnicesc al *Arhiepiscopiei Bucureștilor*, a fost hirotonit *diacon* în *Catedrala eparhială* din Constanța de către *Înaltpreasfințitul Părinte TEODOSIE*, *Arhiepiscopul Tomisului*, pentru o unitate de cult din *Arhiepiscopia Tomisului*;
- **în ziua de luni, 5 august 2024**, dl. IOAN-VALENTIN DAMASCHIN, hirotonit *diacon* în *Arhiepiscopia Tomisului*, a solicitat în calitate de laic (sic!) desfierea din *Arhiepiscopia Bucureștilor*, pe motivul relocării sale în Cipru, adică într-o altă Biserică Ortodoxă autocefală.

Constatându-se această tentativă de fraudare a modalității statutare de transfer a clericilor din Biserica Ortodoxă Română într-o altă Biserică Ortodoxă autocefală, *Cancelaria Sfântului Sinod* i-a transmis *Înaltpreasfințitului Părinte TEODOSIE*, *Arhiepiscopul Tomisului*, adresa *Preasfințitului Părinte Episcop vicar patriarhal VARLAAM PLOIEȘTEANUL*, *Secretarul Sfântului Sinod*, prin care se solicita ierarhului tomitan explicații referitoare la hirotonia dlui. IOAN-VALENTIN DAMASCHIN, fiu duhovnicesc al *Arhiepiscopiei Bucureștilor*, ca *diacon* în *Arhiepiscopia Tomisului* (adresa nr. 9043 din 4 septembrie 2024).

Înaltpreasfinției Sale,
Înaltpreasfințitului Părinte

Înaltpreasfințitul Părinte TEODOSIE, Arhiepiscopul Tomisului, a răspuns la această solicitare prin adresa nr. 296 din 13 septembrie 2024, prin care formula următoarele explicații:

- hirotonia în *Arhiepiscopia Tomisului* a teologului IOAN-VALENTIN DAMASCHIN, fiu duhovnicesc al *Arhiepiscopiei Bucureștilor*, s-a făcut pe motivul că acesta a urmat cursurile *Facultății de Teologie din Constanța* și a locuit „vreme îndelungată” în Constanța, precum și potrivit unei interpretări personale a hotărârii sinodale nr. 861 din 9 februarie 2023;
- s-a exprimat „sincera părere de rău pentru situația de indispoziție generată de hirotonia misionară care a avut loc fără intenția de a încălca principiul înfierii duhovnicești, cu bună-credință și pe temeiul canonic al locului consfințit de către Sfântul Sinod”;
- s-a dispus la nivelul Centrului eparhial al *Arhiepiscopiei Tomisului* o cercetare amănunțită a situației părintelui, cu evidențierea responsabilităților administrative, canonice și duhovnicești ce se impun, fără a se comunica însă rezultatul acesteia.

Privitor la acest răspuns se constată că, în fapt, **punctul de bază al justificărilor formulate de Înaltpreasfințitul Părinte TEODOSIE, Arhiepiscopul Tomisului, este o interpretare subiectivă și tendențioasă a hotărârii sinodale nr. 861 din 9 februarie 2023** și că, până în prezent, nu s-a comunicat la *Cancelaria Sfântului Sinod* rezultatul cercetării amănunțite a situației dlui. IOAN-VALENTIN DAMASCHIN. Însă, este mai mult decât evident că **modul de înțelegere și interpretare a hotărârii sinodale nr. 861 din 9 februarie 2023 de către Arhiepiscopul Tomisului este total eronat, întrucât respectiva hotărâre sinodală face referire exclusiv la situațiile clericilor caterisiți, care doresc să solicite Sfântului Sinod iertarea după o perioadă suficientă de pocăință și îndreptare petrecută după caterisire într-o eparhie, iar pentru situațiile în care un Chiriarh hirotonește un teolog dintr-o altă eparhie, fără încuviințarea ierarhului de la care provine candidatul, hotărârea sinodală nr. 5698 din 21 iulie 2021 a stabilit că respectivul Chiriarh „va fi trimis în judecata Consistoriului Arhieresc Prim, iar hirotonia va fi nulă” (punctul 2 lit. e).**

Totodată, din sesizările primite s-a constatat că, **pe teritoriul Arhiepiscopiei Bucureștilor, există diferite cazuri și situații de clerici hirotoniți în Arhiepiscopia Tomisului sau în Episcopia Alexandriei și Teleormanului, care slujesc necanonic, nestatutar și neregulamentar. Dintre aceștia, unii au început în ultima perioadă să îndrăznească să solicite înfierea în Arhiepiscopia Bucureștilor, deși nu îndeplinesc condițiile statutare și regulamentare, precum și cele stabilite prin hotărâri sinodale, și anume:**

- pr. ION DANIEL ȘOOȘ, hirotonit în anul 2019 *diacon* pe seama *Catedralei Sf. Petru și Pavel* din Constanța și apoi *preot misionar* pe seama *Parohiei „Vüle”* din județul Constanța, care de fapt lucrează la Școala Gimnazială „Anton Pann” din orașul Voluntari, județul Ilfov, transferat în anul 2016 fără dreptul de a mai reveni în Arhiepiscopia Bucureștilor;
- cazul pr. IONUȚ DUMITRU, hirotonit *diacon* și 27 aprilie 2024 și *preot* în 2 mai 2024 pe seama *Catedralei Sf. Petru și Pavel* din Constanța, angajat laic la *Serviciul Român de Informații*, Garnizoana București, care a solicitat nestatutar să slujească în *capela militară*, fără a susține însă examenul de promovare în clerul militar;

- cazul pr. EMANUEL-ROBERT BARANGA, hirotonit *diacon* și *preot* în anul 2019 pe seama *Parohiei Crângu* din *Episcopia Alexandriei și Teleormanului*, angajat laic la *Serviciul Român de Informații*, Garnizoana București, care a solicitat nestatutar să slujească în *capela militară*, fără a susține însă examenul de promovare în clerul militar;
- protos. CALIST (CRISTIAN) IONESCU și fratele său protos. SPIRIDON (ȘTEFAN) IONESCU, hirotoniți *diaconi* și *preoți* pe seama *Catedralei Sf. Petru și Pavel* din Constanța, și apoi hirotesiiți *protosingheli*, locuiesc și își desfășoară activitatea în prezent în localitatea lor natală, și anume în orașul Breaza din județul Prahova.

O altă situație de indisciplină din *Episcopia Alexandriei și Teleormanului*, care a afectat grav imaginea întregii Bisericii Ortodoxe Române prin mediatizarea ei la nivel național, este **situația preotului NICU CHIRIȚĂ, fost vicar eparhial, care, în ziua de 8 august 2024, a fost reținut pentru 24 de ore și apoi plasat în arest la domiciliu pentru 30 de zile la solicitarea Serviciului de Investigare a Criminalității Economice din Inspectoratul de Poliție Județean Teleorman, întrucât este cercetat într-un dosar penal, fiind acuzat de fals în înscrisuri sub semnătură privată și delapidare prin care a provocat un prejudiciu total de peste 4.900.000 de lei, ambele infracțiuni fiind comise în formă continuată.**

În concluzie, se poate constata că, **deși disciplina canonică, statutară și sinodală privitoare la hirotonie este foarte clar stabilită canonic, statutar și regulamentar, iar Sfântul Sinod a luat mai multe hotărâri în acest sens, există în continuare situații în care Înaltpreasfințitul Părinte TEODOSIE, Arhiepiscopul Tomisului, și Preasfințitul Părinte GALACTION, Episcopul Alexandriei și Teleormanului, nu o respectă, hirotonind în continuare necanonic, nestatutar și neregulamentar teologi din alte eparhii fără acordul Chiriarhului lor sau hirotonind teologi care nu îndeplinesc toate condițiile legale, statutare și sinodale privitoare la hirotonie. Mulți dintre aceștia nu rămân în eparhiile pentru care au fost hirotoniți, adică în *Arhiepiscopia Tomisului* sau în *Episcopia Alexandriei și Teleormanului*, ci își desfășoară activitatea necanonic, nestatutar și neregulamentar pe teritoriul *Arhiepiscopiei Bucureștilor*. Din analiza respectivelor cazuri de indisciplină rezultă că **există următoarele situații concrete:****

- unii teologi sau chiar studenți la *Facultățile de Teologie Ortodoxă* doresc să fie hirotoniți cât mai repede și cu orice preț, făcând pentru aceasta apel la practici necanonice și nestatutare, printre care cea mai întâlnită este aceea de a merge într-o altă eparhie unde, uneori chiar și prin *simonie (corupție)*, sunt hirotoniți fără a se respecta statutul de fiu duhovnicesc al celui hirotonit sau/și fără a se ține cont de condițiile canonice și statutare pe care trebuie să le îndeplinească cel care urmează a fi hirotonit;
- unii tineri, care merg la studii la o *Facultate de Teologie Ortodoxă* dintr-o altă eparhie decât cea de la care au primit binecuvântarea (acordul scris) Chiriarhului pentru a studia, doresc să fie hirotoniți cât mai repede și cu orice preț, solicitând și fiind hirotoniți necanonic și nestatutar în eparhia unde studiază;
- unii teologi sau chiar studenți la *Facultățile de Teologie Ortodoxă* doresc să fie hirotoniți cât mai repede și cu orice preț pentru a putea pleca apoi în

afara țării spre a sluji fie în eparhii ortodoxe române, fie în alte Biserici Ortodoxe autocefale.

Prin urmare, pentru identificarea unei soluții pastorale pentru această problemă, este necesar ca cele două eparhii să transmită la *Cancelaria Sfântului Sinod* lista celor care au fost hirotoniți în ultimii 5 ani în *Arhiepiscopia Tomisului* și în *Episcopia Alexandriei și Teleormanului* și care nu au domiciliul în respectivele eparhii, ci pe teritoriul *Arhiepiscopiei Bucureștilor*, adică în București, în județul Ilfov sau în județul Prahova.

În plus, precizăm și faptul că **ambii ierarhi menționați anterior au fost deja sancționați de Sfântul Sinod cu avertisment tocmai pentru nerespectarea prevederilor canonice, statutare și regulamentare, precum și a celor stabilite prin hotărâri sinodale**, și anume:

- în ședința din 29 februarie 2024, „**Sfântul Sinod a aprobat ca, potrivit art. 5C lit. a din Regulamentul autorităților canonice disciplinare și al instanțelor de judecată ale Bisericii Ortodoxe Române, Înaltpreasfințitul Părinte TEODOSIE, Arhiepiscopul Tomisului, să fie sancționat cu dojană sinodală scrisă (avertisment sinodal scris) pentru încălcarea ordinii statutare a Bisericii și tulburarea păcii din viața Bisericii și a societății, prin acte de răzvrătire, indisciplină și presiune publică**” (punctul 2 al hotărârii sinodale nr. 1744/2024);
- în ședința din 9 februarie 2023, „**Sfântul Sinod a aprobat ca, potrivit art. 5C lit. a din Regulamentul autorităților canonice disciplinare și al instanțelor de judecată ale Bisericii Ortodoxe Române, Preasfințitul Părinte GALACTION, Episcopul Alexandriei și Teleormanului, să fie sancționat cu dojană sinodală verbală (mustrare) pentru nerespectarea repetată a prevederilor statutare și a hotărârilor sinodale**” (punctul 7 al hotărârii sinodale nr. 503/2023).

În acest sens, precizăm că, potrivit Sfintelor Canoane, **episcopul are dreptul de a hirotoni clerici doar pentru eparhia sa** (can. 35 ap., 2 II ecum., 13 și 22 Antiohia, 15 Sardica) și că, **în situația în care un episcop ar îndrăzni să hirotonească clerici pentru o altă eparhie, fără acordul Chiriarhului respectivei eparhii, sancțiunea prevăzută este aceea de caterisire atât a episcopului care a săvârșit hirotonia, cât și a celui hirotonit** (can. 35 ap., 13 și 22 Antiohia, 15 Sardica).

În *Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române* este prevăzut că, **„în eparhia sa, Chiriarhul își exercită întreaga slujire în comuniune cu Sfântul Sinod”** (art. 86 alin. 1) și, prin urmare, **în eparhia sa, Chiriarhul „hirotonește clerici și se îngrijește de ocuparea la timp a parohiilor vacante, cu respectarea prevederilor canonice, statutare și regulamentare bisericesti”** (art. 88 alin. 13). „Preoții și diaconii slujitori se recrutează dintre doctorii, absolvenții de masterat și licențiații facultăților de teologie, specializarea *Teologie pastorală*, care au susținut examenul de capacitate preoțească” (art. 123 alin. 1). **„Preoții și diaconii sunt numiți la parohie de Chiriarh, într-o ședință a Permanenței Consiliului eparhial, cu respectarea prevederilor statutare și regulamentare bisericesti”** (art. 123 alin. 2). **„Numirea și transferarea preoților și a diaconilor la parohii se fac prin concurs”** (art. 123 alin. 3). **„În situații misionare urgente din mediul urban sau rural, Chiriarhul poate numi sau transfera, fără concurs, un preot într-un post vacant”** (art. 124 alin. 5). Totodată, „personalul clerical și neclerical din mănăstiri, de la

catedralele episcopale, arhiepiscopale, mitropolitane și patriarhale se numește direct (fără concurs) de către Chiriarhi” (art. 125 alin. 3). **„Pentru a putea fi numiți, candidații la posturile de preot și diacon trebuie să corespundă condițiilor canonice, statutare și regulamentare bisericești”** (art. 123 alin. 4). „La începerea activității pastorale în unitatea pentru care a fost numit, **personalul bisericesc primește din partea Chiriarhului o decizie prin care se reglementează drepturile și îndatoririle ce-i vor reveni**” (art. 123 alin. 7).

În plus, menționăm că, în ședința din 21 iulie 2021, **Sfântul Sinod a aprobat ca obligatorii, pentru săvârșirea hirotoniilor în slujirea de *diacon* și de *preot* în Biserica Ortodoxă Română, următoarele principii fundamentale:**

- „Chiriarhul poate săvârși hirotonii de diacon și de preot doar pentru parohii și mănăstiri din eparhia pe care o păstorește și doar după aprobarea prealabilă a *Permanenței Consiliului eparhial* potrivit prevederilor statutare” (punctul 2 lit. a din hotărârea sinodală nr. 5698/2021);
- „cel care urmează să fie hirotonit trebuie să îndeplinească în mod cumulativ următoarele condiții:
 - să fie licențiat în *Teologie Pastorală* sau cel puțin absolvent (cu atestat) de *Seminar teologic*;
 - să corespundă condițiilor canonice, statutare și regulamentare bisericești;
 - să nu aibă impedimente canonice la hirotonie;
 - să fie recunoscut ca fiu duhovnicesc al eparhiei și să aibă domiciliul și locuința în eparhia în care va fi hirotonit” (punctul 2 lit. b din hotărârea sinodală nr. 5698/2021);
- „hirotonia în slujirea de *diacon* sau de *preot* trebuie făcută pe un post clerical și salarizat, existent în schema de funcții și personal a eparhiei, fiind **interzisă hirotonia de clerici îmbisericiți (neîncadrați)**” (punctul 2 lit. d din hotărârea sinodală nr. 5698/2021);
- „ierarhul care va hirotoni un candidat aparținând altei eparhii decât cea pe care o păstorește, fără încuviințarea ierarhului de la care provine candidatul, va fi trimis în judecata *Consistoriului arhieresc prim*, iar hirotonia va fi declarată nulă” (punctul 2 lit. e din hotărârea sinodală nr. 5698/2021).

În cadrul aceleiași ședințe de lucru, „Sfântul Sinod a solicitat tuturor ierarhilor **Bisericii Ortodoxe Române o atenție sporită în ceea ce privește disciplina canonică, sinodală și statutară a hirotoniilor**” (punctul 3 din hotărârea sinodală nr. 5698/2021).

În ședința din 16 decembrie 2021, „Sfântul Sinod a hotărât să reamintească faptul că ierarhii și clericii au îndatorirea de a respecta cu fidelitate prevederile canonice, statutare, regulamentare și hotărârile sinodale referitoare la relația dintre autonomia eparhială și unitatea eclezială din Biserica Ortodoxă Română și că, în caz contrar, vor fi sancționați pentru neascultare și indisciplină conform **Sfintelor Canoane și prevederilor statutare și regulamentare**” (punctul 3 al hotărârii sinodale nr. 11.449/2021).

În ședința din 17 februarie 2022, Sfântul Sinod, după ce a analizat mai multe situații problematice din unele eparhii, a hotărât să reamintească iarăși faptul că

„ierarhii au îndatorirea de a respecta cu fidelitate prevederile canonice, statutare, regulamentare și hotărârile sinodale și că, în caz contrar, vor fi sancționați pentru neascultare și indisciplină conform Sfințelor Canoane și prevederilor statutare și regulamentare” (punctul 6 al hotărârii sinodale nr. 966/2022).

O altă situație publică de nerespectare a hotărârilor sinodale este aceea în care Înaltpreasfințitul Părinte TEODOSIE, Arhiepiscopul Tomisului, în cadrul Sfintei Liturghii, în special în timpul pregătirii pentru primirea Sfintei Împărtășanii sau după, recită pe de rost slujba *Moliftelor Sfântului Vasile cel Mare*. Astfel, nu doar că se creează o stare de tulburare a slujbei Sfintei Liturghii, care pune în dificultate mai ales pe ierarhii co-slujitori (care de altfel i-au și semnalat ierarhului tomitan că ceea ce face este necanonic), dar se și încalcă flagrant practica euharistică panortodoxă, precum și punctul 7 al hotărârii sinodale nr. 630 din 17 februarie 2011, prin care Sfântul Sinod a hotărât că:

„pentru a se evita excesele străine de duhul credinței și al buneicuviențe pastorale, precum și practicile dăunătoare unității liturgice, săvârșite cu ostentație sau din motive pecuniare, ÎPS și PS chiriarhi vor adresa clerului îndrumarea pastorală și duhovnicească de a respecta rânduiala citirii *Moliftelor Sfântului Vasile cel Mare* în zile de post, în cazuri individuale și, după caz, în legătură cu Taina Sfântului Maslu, atunci când bolnavul solicită, această rânduială trebuind să fie însoțită de post și spovedanie, atât din partea clericilor, cât și a credincioșilor. În cadrul îndrumărilor respective se va preciza cu limpezime că citirea *Moliftelor Sfântului Vasile cel Mare* în noaptea trecerii dintre ani este o practică regională (mai ales în sudul țării) neaprobata de Sfântul Sinod, inexistentă în alte zone ale țării și mai ales în practica altor Biserici Ortodoxe surori”.

O altă situație publică în care Arhiepiscopul Tomisului nu respectă hotărârile sinodale este aceea a acordării binecuvântării pentru candidați la posturile didactice din *Facultatea de Teologie Ortodoxă din Constanța*, care nu îndeplinesc condițiile stabilite sinodale. Astfel, în *Procedura de acordare și de retragere a avizului scris (binecuvântării) al Chiriarhului pentru desfășurarea de activități în învățământul religios și teologic*, aprobată prin hotărârea sinodală nr. 13.879 din 16-17 decembrie 2014, s-a hotărât că:

„pentru posturile de *conferențiar universitar și profesor universitar* la specializarea *Teologie Pastorală*, precum și pentru funcțiile de conducere și reprezentare, care presupun un impact special privind nu numai imaginea Facultății, ci și a Bisericii – în egală măsură –, sunt admiși doar candidați clerici, care să facă dovada filiației duhovnicești și ascultării față de Chiriarh, în vederea prevenirii pericolului laicizării instituțiilor de învățământ teologic. De la acest criteriu, doar Sinodul mitropolitan, la propunerea Chiriarhului, poate da dispensă, în situații extraordinare, bine justificate prin memorii individuale detaliate, care vor ilustra prestigiul științific excepțional, în paralel cu motivația reală a imposibilității temporare/perpetue a hirotoniei” (art. 21 alin. 2).

Deși hotărârea sinodală nr. 13.879/2014 este foarte clară, în anul 2019, **Înaltpreasfințitul Părinte TEODOSIE, Arhiepiscopul Tomisului**, a decis să nu o respecte și i-a acordat dlui. lector univ. dr. **CRISTIAN VASILE PETCU**, mirean nehirotonit, binecuvântarea pentru a candida pe un post de *conferențiar universitar* la disciplina *Drept bisericesc*, post didactic pe care îl ocupă și în prezent în cadrul *Departamentului de Teologie Practică al Facultății de Teologie Ortodoxă din Constanța*. De asemenea, dl. **CRISTIAN VASILE PETCU** a primit în anul 2023 și binecuvântarea ierarhului tomitan pentru a participa la examenul de abilitare în domeniul *Teologie*, specializarea *Drept bisericesc*, fiind în prezent abilitat să coordoneze teze de doctorat la această disciplină.

În plus, deși mai multe hotărâri sinodale interzic clericilor, precum și *conferențiarilor universitari și profesorilor universitari din Facultățile de Teologie (care trebuie să fie clerici)* să candideze la alegerile europarlamentare din partea partidelor politice (cf. hotărârilor sinodale nr. 1676 din 6 martie 2008, nr. 1844 din 25 februarie 2016, nr. 6970 din 21 iulie 2020 și nr. 1731 din 29 februarie 2024), dl. **CRISTIAN VASILE PETCU**, *conferențiar universitar la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Constanța*, a candidat la alegerile europarlamentare din 9 iunie 2024 din partea *Partidului România Mare*, fiind înscris în lista de candidați ai acestui partid, la poziția nr. 4, listă care a fost validată de *Biroul Electoral Central* și care a figurat pe buletinele de vot pentru alegerile europarlamentare din anul 2024.

O altă situație în care *Arhiepiscopia Tomisului* nu respectă prevederile statutare este aceea privitoare la **pretenția nestatutară că Mănăstirea Văcărești Noi din localitatea Lumina, județul Constanța, inițiată în anul 2020 fără consultarea Arhiepiscopiei Bucureștilor și sfințită în 22 septembrie 2024, ar fi succesoarea de drept a Mănăstirii Văcărești din București, care a fost demolată de autoritățile comuniste în anul 1986**. Pentru aceasta, *Arhiepiscopia Tomisului* a organizat în ziua de 7 septembrie 2024 un simpozion național intitulat „*Mănăstirea Văcărești: așezământ cultural de sinteză, între drama trecutului și renașterea de astăzi*”, care, în viziunea organizatorilor, „**marchează 300 de ani de la sfințirea bisericii Mănăstirii Văcărești (24 septembrie 1724) și își propune articularea unei radiografii actuale a istoriei și a importanței edificiului religios în conștiința românească, sub nota recuperării aceluși dens și unic patrimoniu spiritual și cultural pe care l-a reprezentat**”.

Mai clar, în cuvântul său la acest simpozion, **protos. IUSTIN DĂNILĂ, starețul Mănăstirii Văcăreștii Noi**, a precizat că „*Mănăstirea Văcărești, în ciuda distrugerii ei de către regimul comunist, a stat constant ca mărturie peste veacuri a acestei sinteze românești, o sinteză care unifică conștiința de neam, spiritualitatea creștină, arta religioasă și energia renașterii*. Astăzi, la trei secole de la sfințirea bisericii *Mănăstirii Văcărești*, memoria edificiului bucureștean se articulează concret în construcția avansată a *Mănăstirii Văcăreștii Noi*, în același tipar arhitectural genuin”.

În acest sens, precizăm că, „**în cazul desființării unei unități de cult sau a unei biserici fundamentale, proprietatea asupra întregului ei patrimoniu se**

transmite unității de cult superioare ierarhic ce va dispune de acesta cu titlu de proprietar al respectivului patrimoniu bisericesc” (art. 175 din *Statut*). Prin urmare, este evident că statutar succesoarea de drept a *Mănăstirii Văcărești* din București este *Arhiepiscopia Bucureștilor*.

Totodată, la sfințirea *Mănăstirii Văcăreștii Noi* din ziua de 22 septembrie 2024 **Înaltpreasfințitul Părinte TEODOSIE, Arhiepiscopul Tomisului**, a invitat 5 (cinci) ierarhi străini din alte Biserici Ortodoxe autocefale, și anume: **Înaltpreasfințitul Părinte GHEORGHE, Mitropolitul de Guinea, din Patriarhia Alexandriei, Înaltpreasfințitul Părinte IACOVOS, Mitropolitul de Mytilene, din Biserica Ortodoxă a Greciei, și Înaltpreasfințitul Părinte IACOV, Mitropolitul de Durostorum, din Patriarhia Bulgariei, Preasfințitul Părinte DIMITRIOS, Episcop de Safita, din Patriarhia Antiohiei, Preasfințitul Părinte MACARIE de Glavinitsa, Episcopul vicar al *Mitropoliei de Ruse*, din Patriarhia Bulgariei, fără a solicita însă binecuvântarea Patriarhului României așa cum este prevăzut sinodal.**

Reamintim că, în ședința sa de lucru din **19 mai 2011**, Sfântul Sinod a hotărât că, „în cazul invitării unor ierarhi străini ortodocși sau din alte Biserici, precum și a reprezentanților unor organisme intercreștine și interreligioase internaționale, Chiriarul organizator, în consultare cu mitropolitul locului, va solicita în scris binecuvântarea Patriarhului României, informând despre eveniment și despre numele și programul oaspetelui din străinătate. Numai după aceea Chiriarul organizator va putea adresa invitația respectivă, precizând în mod expres că are binecuvântarea Patriarhului României” (punctul 4 al hotărârii sinodale nr. 3200/2011).

O altă situație publică de nerespectare a hotărârilor sinodale este aceea în care **Înaltpreasfințitul Părinte TEODOSIE, Arhiepiscopul Tomisului**, oferă răspunsuri la tot felul de întrebări formulate spontan de ascultători în cadrul emisiunii săptămânale „*Cuvântul Ierarhului. Dialog duhovnicesc cu IPS TEODOSIE, Arhiepiscopul Tomisului*” de la *Radio Dobrogea*, care sunt apoi preluate de media națională și care creează un număr mare de reacții și solicitări de clarificări din partea credincioșilor formulate de obicei către Patriarhia Română. De multe ori, ierarhul tomitan oferă răspunsuri pentru probleme care țin fie de viața privată a oamenilor și care pot fi discutate de credincioși cu duhovnicul lor pentru a primi sfaturi personalizate, fie de chestiuni de interes național. În acest sens, în ședința de lucru din **4 iulie 2023**, Sfântul Sinod a hotărât următoarele:

- „reamintește faptul că, în funcție de competențele proprii în materia exprimării punctului de vedere al Bisericii, sunt mai multe paliere de responsabilitate în Biserica Ortodoxă Română, și anume:
 - a. **la nivelul eparhiei**, reacția *Biroului de comunicații și relații cu publicul*, prin purtătorul de cuvânt al eparhiei, trebuie să fie cât mai adecvată urgenței impuse de un subiect de interes local sau regional, motiv pentru care purtătorul de cuvânt are îndatorirea de a se consulta în prealabil cu vicarul eparhial sau/și cu consilierul eparhial de resort;

- b. **la nivel mitropolitan**, pot fi exprimate puncte de vedere de către purtătorul de cuvânt al mitropoliei doar pe baza hotărârilor **Sinodului mitropolitan**;
 - c. **la nivelul Patriarhiei Române**, reacția **Centrului de presă Basilica**, prin purtătorul de cuvânt al Patriarhiei Române, trebuie să fie cât mai adecvată urgenței impuse de un subiect de interes național, motiv pentru care purtătorul de cuvânt are îndatorirea de a se consulta în prealabil cu **Consiliul director al Centrului de presă Basilica** sau, în cazuri de extremă urgență, cel puțin cu Episcopul vicar patriarhal delegat;
 - d. Patriarhul României, atunci când reacțiile la un comunicat de presă sunt receptate negativ în societate și/sau produc reacții dăunătoare Bisericii, poate formula precizări menite a aduce pacea socială și a reaminti hotărârile Sfântului Sinod sau poziția Bisericii Ortodoxe în respectiva problemă;
 - e. Sfântul Sinod se pronunță doar când tematica nu a mai fost analizată și soluționată până atunci de către Biserică sau când se impun nuanțări ori explicitări complete față de hotărâri sinodale anterioare” (punctul 1 al hotărârii sinodale nr. 6106/2023);
- „reamintește faptul că ierarhii, clericii și mireni au îndatorirea de a respecta cu fidelitate prevederile canonice, statutare și regulamentare și hotărârile sinodale referitoare la responsabilitatea și disciplina comunicării în Biserica Ortodoxă Română, și că, în caz contrar, vor fi sancționați pentru neascultare și indisciplină conform Sfințelor Canoane și prevederilor statutare și regulamentare” (punctul 5 al hotărârii sinodale nr. 6106/2023);
 - „solicită ierarhilor, clericilor, monahilor și credincioșilor mireni să dea dovadă de mai multă responsabilitate în comunicarea publică și le reamintește faptul că, în măsura în care gestionează mijloace proprii de comunicare virtuală (*facebook, youtube, instagram, grupuri de whatsapp* sau de *telegram* etc.), ei au următoarele îndatoriri:
 - a. trebuie să se exprime întotdeauna cu eleganța, responsabilitatea și sobrietatea specific creștine, fără atacuri la persoană, echilibrat și constructiv;
 - b. când formulează puncte de vedere proprii, acest lucru trebuie să rezulte explicit și clar în sensul marcării respectivei postări ca opinie personală și folosirii unui stil adecvat (ex. „părerea mea este ...”), iar dacă exprimă o poziție deja formulată de către Biserică pe o anumită chestiune, trebuie să citeze cu acuratețe textul aprobat” (punctul 6 al hotărârii sinodale nr. 6106/2023).

În final, menționăm și **situația unor clerici, care după ce s-au retras din slujirea clericală, se comportă în continuare ca fiind clerici, susținând că ei de fapt s-ar fi retras doar din funcțiile lor administrative.** Un astfel de caz este cel al fostului preot EMILIAN PRODAN din *Episcopia Alexandriei și Teleormanului*, care, după ce a obținut aprobarea ca să se retragă din slujirea clericală, a aderat la o comunitate pseudo-ortodoxă numită „*Biserica Ortodoxă a Muntenegrului*”, susținând că el este în continuare preot și că, de fapt, el a solicitat doar să se retragă din funcția administrativă de paroh.

În acest sens, precizăm că, în *Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române*, este stabilit astfel:

„cererile de retragere pentru totdeauna din activitatea clericală a preoților și diaconilor se aprobă de către Chiriarh prin *Decizie chiriarhală*, în care se precizează că solicitantul a redevenit laic” (art. 134 alin. 4).

Această reglementare indică faptul că este vorba despre „o **caterisire la cerere în procedură simplificată**” a clericului care a constatat că are impedimente pentru slujirea preoțească sau a săvârșit abateri sancționabile prin *caterisire*. Faptul că în **respectivul text expresia de „retragere pentru totdeauna din activitatea clericală” nu este explicitată în sensul de *caterisire*, creează posibilitatea ca unii clerici perfizi să pretindă eronat că ei de fapt s-ar fi retras doar din funcțiile lor administrative nu și din slujirea clericală**. Prin urmare, **rezultă ca necesar completarea acestui alineat 4 al art. 134 din Statut astfel:**

„cererile de retragere pentru totdeauna din activitatea clericală a preoților și diaconilor se aprobă de către Chiriarh prin *Decizie chiriarhală*, în care se precizează că solicitantul a redevenit laic, **adică are aceleași efecte eclesiale ca și *caterisirea***”.

În urma discuțiilor în plen, la propunerea *Comisiei pastorale, monahale și sociale*, **Sfântul Sinod a hotărât:**

1. **ia act cu mâhnire de faptul că, deși disciplina canonică, statutară și sinodală privitoare la hirotonie este foarte clar stabilită canonic, statutar și regulamentar, iar Sfântul Sinod a luat mai multe hotărâri în acest sens, Înaltpreasfințitul Părinte TEODOSIE, Arhiepiscopul Tomisului, și Preasfințitul Părinte GALACTION, Episcopul Alexandriei și Teleormanului, nu o respectă, hirotonind în continuare necanonic, nestatutar și neregulamentar teologi din alte eparhii fără acordul Chiriarhului lor sau hirotonind teologi care nu îndeplinesc toate condițiile legale, statutare și sinodale privitoare la hirotonie, și că mulți dintre aceștia nu rămân în eparhiile pentru care au fost hirotoniți, adică în *Arhiepiscopia Tomisului* sau în *Episcopia Alexandriei și Teleormanului*, ci își desfășoară activitatea necanonic, nestatutar și neregulamentar pe teritoriul *Arhiepiscopiei Bucureștilor*;**
2. **aprobă ca, deoarece hirotonia ca *diacon* în *Arhiepiscopia Tomisului* a teologului IOAN-VALENTIN DAMASCHIN, fiu duhovnicesc al *Arhiepiscopiei Bucureștilor*, s-a făcut necanonic, nestatutar și neregulamentar de către Înaltpreasfințitul Părinte TEODOSIE, Arhiepiscopul Tomisului, și, potrivit punctului 2 din hotărârea sinodală nr. 5698 din 21 iulie 2021, respectiva hirotonie este nulă, clericul IOAN-VALENTIN DAMASCHIN să fie trimis în judecata *Consistoriului eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor* cu propunerea de *destituire din slujirea clericală* sau de *caterisire*, iar Înaltpreasfințitul Părinte TEODOSIE, Arhiepiscopul Tomisului, să nu mai săvârșască vreo lucrare liturgică (Sfinte Taine și ierurgii) pe teritoriul *Arhiepiscopiei Bucureștilor* până când nu va arăta pocăință și îndreptare prin respectarea prevederilor canonice, statutare, regulamentare și a hotărârilor sinodale.**

3. solicită **Înaltpreasfințitului Părinte TEODOSIE, Arhiepiscopul Tomisului, și Preasfințitului Părinte GALACTION, Episcopul Alexandriei și Teleormanului, să transmită la *Cancelaria Sfântului Sinod*, până în ziua de vineri, 15 noiembrie 2024, lista celor care au fost hirotoniți în ultimii 5 (cinci) ani în *Arhiepiscopia Tomisului* și în *Episcopia Alexandriei și Teleormanului* și care nu au domiciliul în respectivele eparhii, ci pe teritoriul *Arhiepiscopiei Bucureștilor*, adică în București, în județul Ilfov sau în județul Prahova;**
4. aprobă ca **Înaltpreasfințitul Părinte TEODOSIE, Arhiepiscopul Tomisului, să nu mai fie invitat la Sfinte Liturghii organizate în alte eparhii, și nici ierarhii Sfântului Sinod să nu mai accepte invitații în *Arhiepiscopia Tomisului*, până când **Înaltpreasfințitul Părinte TEODOSIE, Arhiepiscopul Tomisului, nu va respecta practica euharistică panortodoxă și hotărârea sinodală nr. 630 din 17 februarie 2011 referitoare la citirea *Moliftelor Sfântului Vasile cel Mare*;****
5. solicită **Înaltpreasfințitului Părinte TEODOSIE, Arhiepiscopul Tomisului, explicații referitoare la nerespectarea hotărârii sinodale nr. 13.879 din 16-17 decembrie 2014 prin faptul că a acordat dlui. lector univ. dr. CRISTIAN VASILE PETCU, mirean nehirotonit, binecuvântarea pentru a candida pe un post de *conferențiar universitar* la disciplina *Drept bisericesc*, post didactic pe care îl ocupă și în prezent, precum și referitoare la nerespectarea hotărârilor sinodale nr. 1676 din 6 martie 2008, nr. 1844 din 25 februarie 2016, nr. 6970 din 21 iulie 2020 și nr. 1731 din 29 februarie 2024 prin faptul că dl. CRISTIAN VASILE PETCU, cadru didactic la *Facultatea de Teologie Ortodoxă* din Constanța, a candidat la alegerile europarlamentare din partea *Partidului România Mare*, fiind înscris în lista de candidați ai acestui partid, la poziția nr. 4, listă care a fost validată de *Biroul Electoral Central* și care a figurat pe buletinele de vot pentru alegerile europarlamentare din 9 iunie 2024;**
6. solicită **Înaltpreasfințitului Părinte TEODOSIE, Arhiepiscopul Tomisului, explicații referitoare la pretenția nestatutară exprimată de reprezentanții *Arhiepiscopiei Tomisului* că *Mănăstirea Văcăreștii Noi* din localitatea Lumina, județul Constanța, inițiată în anul 2020 fără consultarea *Arhiepiscopiei Bucureștilor* și sfințită în 22 septembrie 2024, ar fi, contrar art. 175 din *Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române*, succesoarea de drept a *Mănăstirii Văcărești* din București, care a fost demolată de autoritățile comuniste în anul 1986;**
7. solicită **Înaltpreasfințitului Părinte TEODOSIE, Arhiepiscopul Tomisului, explicații referitoare la faptul că, la sfințirea *Mănăstirii Văcăreștii Noi* din ziua de 22 septembrie 2024, a invitat 5 (cinci) ierarhi străini din alte Biserici Ortodoxe autocefale, și anume: **Înaltpreasfințitul Părinte GHEORGHE, Mitropolitul de Guinea, din Patriarhia Alexandriei, Înaltpreasfințitul Părinte IACOVOS, Mitropolitul de Mytilene, din Biserica Ortodoxă a Greciei, și Înaltpreasfințitul Părinte IACOV, Mitropolitul de Durostorum, din Patriarhia Bulgariei, Preasfințitul Părinte DIMITRIOS, Episcop de Safita, din Patriarhia Antiohiei, Preasfințitul Părinte MACARIE de Glavinitsa, Episcopul vicar al *Mitropoliei de Ruse*, din Patriarhia Bulgariei, fără a solicita însă binecuvântarea Patriarhului României, așa cum este prevăzut prin punctul 4 al hotărârii sinodale nr. 3200/2011;****

8. solicită Înaltpreasfințitului Părinte TEODOSIE, Arhiepiscopul Tomisului, explicații referitoare la faptul că, prin răspunsurile oferite la întrebări formulate spontan de ascultători în cadrul emisiunii săptămânale „Cuvântul Ierarhului. Dialog duhovnicesc cu IPS Teodosie, Arhiepiscopul Tomisului” de la Radio Dobrogea, creează un număr mare de confuzii urmate de solicitări de clarificare din partea credincioșilor adresate Patriarhiei Române;
9. aprobă completarea alineatului 4 al art. 134 din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române astfel:
„cererile de retragere pentru totdeauna din activitatea clericală a preoților și diaconilor se aprobă de către Chiriarh prin Decizie chiriarhală, în care se precizează că solicitantul a redevenit laic, **adică are aceleași efecte eclesiale ca și caterisirea**”;
10. recomandă ierarhilor să **manifeste o atenție deosebită în ceea ce privește respectarea disciplinei canonice, statutare și regulamentare, precum și a hotărârilor sinodale** privitoare la hirotonie în eparhiile pe care le păstoresc.

Cu binecuvântare și dragoste în Hristos,

PREȘEDINTELE SFÂNTULUI SINOD

Daniel

† DANIEL

ARHIEPISCOPUL BUCUREȘTIOR,

MITROPOLITUL MUNTENIEI ȘI DOBROGEI, LOȚIITORUL TRONULUI CEZAREEI CAPADOCIEI ȘI
PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

SECRETARUL SFÂNTULUI SINOD

Varlaam Ploieșteanul

† VARLAAM PLOIEȘTEANUL
EPISCOP VICAR PATRIARHAL

Înaltpreasfinției Sale,
Înaltpreasfințitului Părinte